

Toelichting spuitzones

Datum : 15 april 2021
Locatie : Harderwijkerweg 35 e.o. Laag-Soeren
Betreft : Toelichting uitvoeren locatie specifiek onderzoek spuitzones
Kenmerk :

1. Aanleiding

Op het perceel omgeving Harderwijkerweg 35 te Laag-Soeren is de initiatiefnemer voornemens om bebouwing te slopen en deze te ontwikkelen naar levensloopbestendige woningen. Doordat het initiatief niet past binnen de kader van het geldende bestemming wordt het bestemmingsplan herzien. Uit een vergelijking tussen het beoogde plan en de feitelijke situatie blijkt dat het naastgelegen perceel in gebruik is als landbouwgrond. Volgens de eigenaar van deze gronden wordt op het perceel snijmais en gladiolen geteeld. In onderhavige situatie wordt op een gedeelte van het perceel gladiolen geteeld, voor het overige deel wordt snijmais geteeld. De snijmais wordt geteeld als buffer tussen de gladiolen en de naastgelegen woningen. Dit blijkt uit onderstaande afbeeldingen:

Figuur 1 afbeelding perceel het gladiolenveld is omkaderd met een blauwe lijn

Uit voorgaande afbeeldingen blijkt dat de exacte ligging van het gladiolenveld jaarlijks wijzigt. De gladiolen worden geplant in maart vervolgens groeien de planten in 17 weken naar een hoogte van 105 cm.

In voorgaande afbeelding is de ligging van het gladiolenveld in de afgelopen 4 jaren weergegeven.

Bij het telen van landbouwgewassen kan sprake zijn van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet een afweging worden gemaakt tussen het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de volksgezondheid. Welke afstand (minimaal) aangehouden moet worden, is niet in een wettelijke regeling voorgeschreven. Uit jurisprudentie blijkt dat de Raad van State een afstand van 50 meter, tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, in het algemeen niet onredelijk vindt. Deze 50 meter is ontstaan uit metingen naar gewasbeschermingsmiddelen bij fruitbomen. Fruitbomen worden op grotere hoogte bespoten dan gladiolen. Het is dan ook te verwachten dat de 'standaard' spuitafstand van 50 meter een overschatting is van de spuitafstand bij gladiolen. Volgens vaste rechtspraak kan een kortere afstand ook aanvaardbaar zijn, mits hieraan een goede onderbouwing ten grondslag ligt. In deze memo is een nadere toelichting opgenomen.

Hierbij staan de volgende vragen centraal:

- Is er sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat op de naastgelegen gronden, Ook bij eventueel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen?
- Wordt de agrarische bedrijfsvoering op de naastgelegen gronden gehinderd?

2. Situatie

De beoogde locatie voor de woningbouw is gelegen binnen de bebouwde kom van het dorp Laag-Soeren. De gronden waarop mogelijk gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast zijn gelegen buiten de bebouwde kom. Op onderstaande afbeelding is het huidige plangebied weergegeven en een tekening van de beoogde situatie:

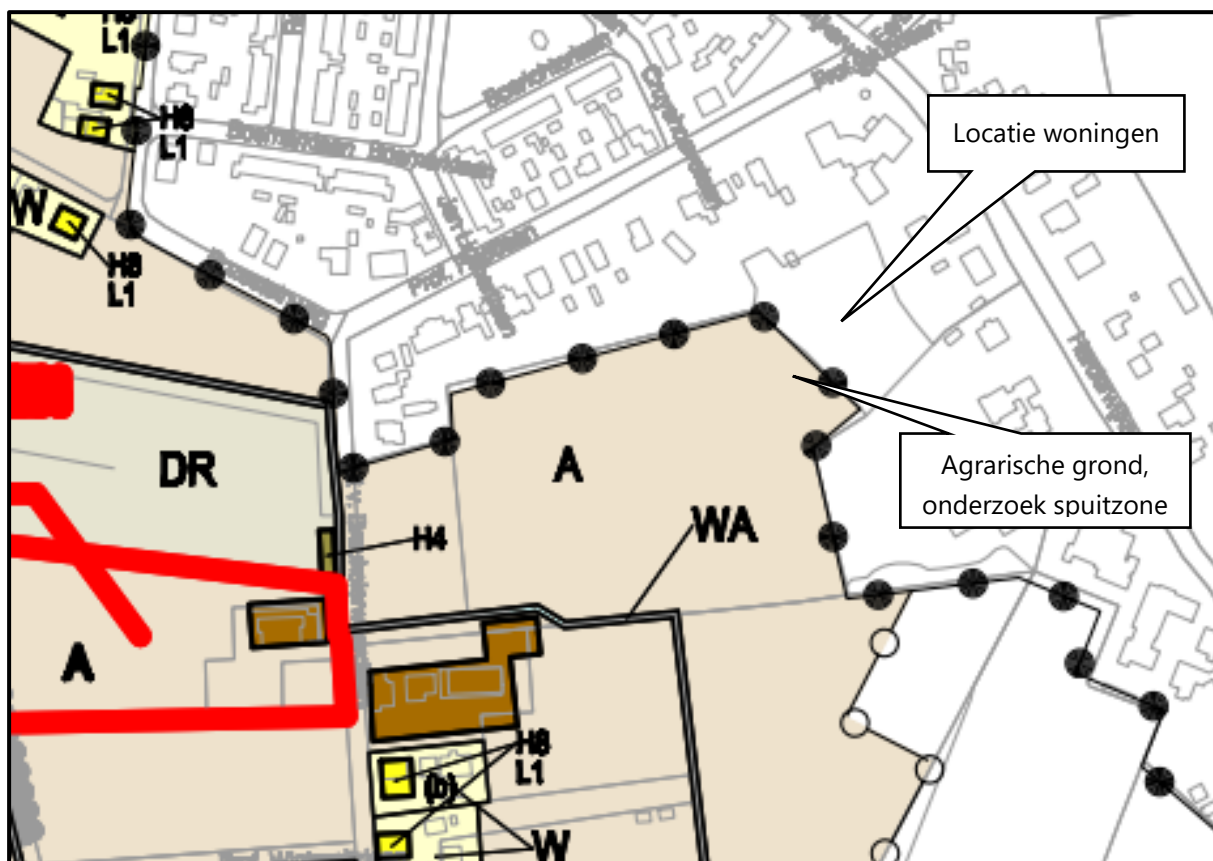

Figuur 2: Ligging plangebied en beoogde woningen

Uit een voorgaande afbeelding blijkt dat het plangebied aan de zuidwest zijde grenst aan de landbouwgronden.

3. Bestemmingsplan

Op grond van het bestemmingsplan “Bestemmingsplan Landelijk Gebied plankaart 5” zijn de landbouwgronden gelegen binnen de bestemming agrarisch gebied met landschaps- en natuurwaarden. Binnen de begrenzing van deze aanduiding is het exploiteren van een agrarisch bedrijf toegestaan. Het gebruik van de gronden als zijnde boomkwekerij is op basis van artikel 2.1 A lid 1 onder a niet toegestaan. De verbeelding van het bestemmingsplan is weergegeven op onderstaande afbeelding.

Figuur 3: Verbeelding bestemmingsplan

Op grond van het bestemmingsplan “Laag-Soeren 2016” is het te ontwikkelen plangebied gelegen binnen de enkelbestemming ‘tuin’ verder is de dubbelbestemming ‘waarde-archeologie 2’ opgenomen (voor het deel dat grens aan de akker). Binnen de begrenzing van deze aanduiding is het exploiteren van een tuin toegestaan. De verbeelding van het bestemmingsplan is weergegeven op onderstaande afbeelding. Op de hoek Harderwijkerweg – Professor Huetlaan is het perceel bestemd ten behoeve van horeca doeleinden. Dit gedeelte valt ook binnen het te ontwikkelen plangebied.

Figuur 4 huidig bestemmingsplan te ontwikkelen gebied

Toesting aan bestemmingsplan

Uit een vergelijking tussen het bestemmingsplan en de planlocatie blijkt dat de woningen gedeeltelijk worden gebouwd binnen de tuinbestemming of de horeca bestemming. Deze bestemmingen worden overeenkomstig de jurisprudentie aangemerkt als een gevoelig object. Dit blijkt uit de uitspraak van 15 augustus 2007, ECLI:NL:RVS:2007:BB1762. Een tuinbestemming geniet dezelfde bescherming als een woonbestemming. De galdiolenkwekerij wordt in de beoogde situatie niet meer belemmerd dan in de huidige situatie het geval is.

4. Regelgeving

Er zijn in Nederland geen wettelijke bepalingen over het minimaal aan te houden afstand tussen gronden waarop gewassen (zoals fruitbomen) in de open lucht worden geteeld en nabij gelegen woningen. Op basis van jurisprudentie van de Afdeling kan worden gesteld dat in het algemeen een afstand van 50 meter tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt niet onredelijk wordt geacht. Daarnaast is het op basis van jurisprudentie mogelijk om deze afstand te verkleinen als daar onderzoek aan ten grondslag ligt en dient per geval een locatiespecifieke afweging plaats te vinden. Hierbij dient opgemerkt te worden dat vrijwel alle jurisprudentie en discussie m.b.t. spuitzones betrekking heeft op het telen van fruit- en laanbomen. Op omliggende gronden is het exploiteren van fruit- en laanbomen niet toegestaan. De 50 meter zone is gebaseerd op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zonder driftreductie bij fruitbomen. Volgend uit artikel 3.78a van het Activiteitenbesluit geldt dat er bij het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen tenminste 75% driftreductie moet worden behaald. Daarbij wordt over het algemeen aangenomen dat de spuitzones

vanwege de voorgeschreven driftreductie van 75% kleiner zijn dan de gangbare 50 meter die in beginsel werd gehanteerd voor de beschreven wijziging van het Activiteitenbesluit.

Verder mag de spuihoogte niet hoger zijn dan 50 cm boven het gewas. Smitapparaat moet vanaf 1 januari 2019 voorzien van een drukregistratievoorziening.

Het plangebied grenst voor 'slechts' 60 meter aan de landbouwgronden waarop gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast. Voor het overige is het perceel landbouwgrond voor meer dan de helft ingeklemt tussen de woningen en tuinen. Hiermee is de locatie al gelegen tussen de gevoelige functies. Er is daardoor sprake van een beperkte verdichting van de bebouwingsrand.

5. Planologische mogelijkheden

Volgend uit de voorschriften van het bestemmingsplan is het niet toegestaan de gronden te gebruiken voor boomteelt. Bij het telen van bomen is sprake van een verticale spuittechniek waardoor de drift verder wordt verspreid in de omgeving. Dit is de meest ongunstige spuittechniek als het gaat over driftverspreiding naar de omgeving. Echter, de nabij gelegen grond is bestemd voor akkerbouw. Hierbij wordt uitgegaan van een situatie waarbij gewassen worden geteeld. Bij het telen van bijvoorbeeld maïs of gladiolen is er enkel sprake van onkruidbestrijding welke direct op de bodem plaats vindt. Op snijmais wordt in de maand mei gewasbeschermingsmiddelen toegepast. Gladiolen worden voor het eerst bespoten rond 1 juni. Er kan tot in november worden gespoten. Gewasbeschermingsmiddelen worden uitsluitend toegepast doormiddel van een neerwaardse bespuiting op basis van lage druk. Dit is ook een verplichting vanuit de voorschriften van het Activiteitenbesluit.

Gewassen worden enkel bespoten bij lage windsnelheden. Bij spuitzonering gaat het voornamelijk om verwaaiing van bestrijdingsmiddelen. Gezien de onkruidbestrijding direct op de bodem en het enkel spuiten bij lage windsnelheden maakt dat de verwaaiing naar percelen van derden derhalve verwaarloosbaar is. Daarnaast zijn de stoffen vanuit de onkruidbestrijding veel minder belastend dan de stoffen welke worden ingezet bij de inzet bij boomteelt. Bijvoorbeeld gewasbeschermingsmiddel Captan wordt gebruikt bij de fruitteelt en kan worden ingezet als de bomen nog niet bladhoudend zijn. In onderhavige situatie is het telen van bomen op basis van het vigerende bestemmingsplan niet toegestaan waardoor dit middel niet wordt gebruikt.

Verder blijkt uit de afbeeldingen van de bestaande situatie onder figuur 1 dat rondom het perceel gladiolen en snijmais wordt geteeld. Snijmais is een hoog opgaand gewas dat in staat is om drift af te vangen. Gladiolen worden vanaf 1 juni regelmatig bespoten. Vanaf deze datum is het snijmaaisgewas ca. 40 cm. Daarna groeit het gewas door tot een hoogte van ca. 2,5 meter. In oktober wordt de snijmais geoogst. Gedurende het teeltseizoen is er sprake van een natuurlijke barriere van snijmais waardoor de driftverspreiding wordt tegengehouden.

6. Conclusie

Concluderend kan worden gesteld dat ter plaatse van de beoogde woningen een goed woon- en leefklimaat kan worden geborgd. Door het treffen van diverse maatregelen in de vorm van afscherming door de teelt van snijmais wordt verwaaing van drift voorkomen. Op de gronden ten zuidwesten van het plangebied is het exploiteren van een boomkwekerij, op grond van het bestemmingsplan, niet toegestaan. Enkel het telen van gewassen is op deze gronden mogelijk. Ten aanzien van onkruidbestrijding bij gewassen wordt direct op de bodem gespoten waardoor geen sprake is van verwaaing van de bestrijdingsmiddelen.

Doordat de gronden al omringd zijn door de aanwezigheid van gevoelige functies is er geen sprake van een significante verslechtering van de gebruiksmogelijkheden van het perceel landbouwgrond. Bijkomend is het plangebied in de huidige situatie bestemd als tuin. Deze functie is reeds gevoelig voor gewasbeschermingsmiddelen. Hiermee is tevens voldoende aangetoond dat de mogelijkheden voor de agrarische bedrijfsvoering niet worden aangetast.

Het aspect spuitzonering vormt dan ook geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

G.J. (Gert-Jan) Nap